

13 DECEMBER 2024

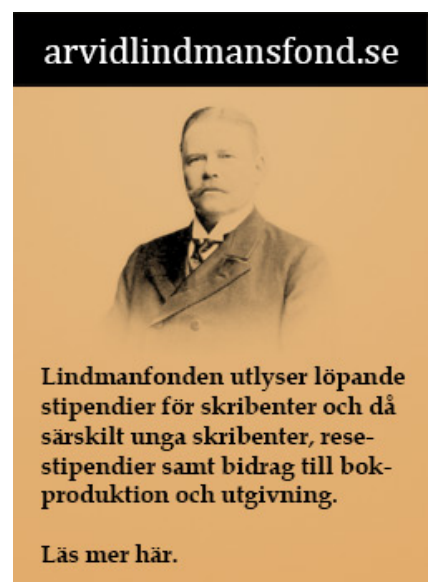
Rainer Zitelmann: Javier Milei – ett år senare

Den 10 december är det ett år sedan Javier Milei tillträdde som Argentinas president. Medan hans anhängare påpekar att inflationen har sjunkit från 25 procent per månad till mindre än tre procent under hans ledning, säger hans motståndare att fattigdomen i Argentina har ökat kraftigt.

Först till inflationen: det är viktigt att komma ihåg att Argentina har plågats av tvåsiffrig inflation varje år sedan 1945, med undantag för 1990-talet då peson var knuten till dollarn.

Tack vare sitt reformprogram har Milei uppnått ett budgetöverskott för första gången på 15 år, vilket är inget mindre än en sensation. Enligt en analys av det spanska *Instituto Juan de Mariana*:

”I monetära termer har Milei kombinerat två typer av förbättringar: å ena sidan den kvalitativa förbättringen av centralbankens balansräkning, förstörd av många år då det offentliga underskottet täcktes genom att trycka pengar; å andra sidan den kvantitativa förbättringen av pesons villkor, i syfte att stabilisera den monetära basen, vilket kommer att

bidra till att skapa en relativ knapphet på den nationella valutan och öka dess värde mot dollarn. Gapet mellan den officiella växelkursen och de verkliga växelkurserna för peso mot dollarn var cirka 150 procent när Milei kom till makten, men i slutet av 2024 är det cirka tre procent, vilket banar väg för ett framtida tillbakadragande av växelkursbindningen.”

Hur är det då med fattigdomsgraden? Milei ärvde en fattigdomsgrad på 45,2 procent, som under en kort tid steg till över 50 procent. Den har dock nyligen sjunkit och ligger nu något under sin ursprungliga nivå. Denna trend, tillsammans med en nedgång i bruttonationalprodukten, var att vänta och [jag hade förutspått](#) detta innan Milei tillträdde.

Även under Leszek Balcerowicz marknadsekonomiska reformer i Polen 1990-1992 och Margaret Thatchers i Storbritannien i början av 1980-talet sjönk bruttonationalprodukten till en början, till och med kraftigare än under Milei. Dold arbetslöshet blev öppen arbetslöshet och de tidigare kraftigt statligt subventionerade företagen kunde ofta inte överleva. Detta är normala anpassningsprocesser i radikala marknadsekonomiska reformer, men i Polen och Storbritannien följdes de av en anmärkningsvärd ekonomisk återhämtning och en massiv förbättring av levnadsstandarden.

Det är troligt att utvecklingen kommer att bli densamma i Argentina och kanske till och med överträffa mina ursprungliga förväntningar inom de närmaste två åren. En annan passage i *Instituto Juan de Mariana*-analysen säger: ”Den produktiva aktiviteten minskade redan 2023 och, som väntat, bidrog de anpassningsåtgärder som vidtogs av den nya liberala regeringen till ett första scenario av kontraktion, vilket manifesterades under de två första kvartalen 2024. Sedan årets tredje kvartal har dock ekonomin börjat visa tecken på återhämtning och nått produktionsnivåer som ligger nära de som noterades innan Milei kom till makten, men nu med en monetär mix och finanspolitisk justering. Den förbättring som den argentinska ekonomin har uppvisat efter den monetära och finanspolitiska anpassningen tyder på att regeringen har lyckats hantera denna utmaning.”

Avregleringen bär redan frukt, och detta är avgörande för att Mileis anhängare ska kunna behålla sin lojalitet. Insatserna från det nya ministeriet för avreglering och statlig omvandling, som leds av Federico Sturzenegger, har varit särskilt anmärkningsvärda, inklusive avskaffandet av landets lagar om hyreskontroll. Detta ledde till en betydande och snabb ökning av utbudet av bostäder. Tidigare hade många hyresvärdar slutat att hyra ut eftersom det inte längre var ekonomiskt lönsamt på grund av kombinationen av hyresreglering och inflation. Månadshyran för en genomsnittlig lägenhet i staden Buenos Aires föll med 30 procent i reala termer mellan november 2023 och juli 2024 till följd av avskaffandet av hyresregleringen.

Mileis framgång, som jag har betonat hela tiden, hänger på hans förmåga att klara av den inledande "torrperioden", som i huvudsak handlar om huruvida argentinarna har tillräckligt med tålamod och förstår att de problem som har byggts upp under årtionden inte kan lösas på ett år.

För närvarande ser det ut som om argentinarna inser detta, eftersom Mileis popularitet fortfarande ligger på nästan 50 procent. Han har många anhängare, särskilt bland de fattiga. Internationellt sett är dock vänsterorienterade medier och politiker snabba med att ge Milei skulden för den oro som hans peronistiska föregångare orsakade. Och inte bara vänsterpolitiker: i Tyskland, när ledaren för det marknadsliberala FDP, Christian Lindner, nyligen efterlyste "lite mer Milei", svarade CDU:s ledare – och troligen Tysklands nästa förbundskansler – Friedrich Merz att han var "förfärad" över Lindners kommentarer eftersom Milei "förstörde" sitt land och trampade på folk. De fattiga i Argentina – som utgör majoriteten av Mileis anhängare – verkar förstå hans budskap bättre än vissa förment konservativa politiker utanför landet.

Rainer Zitelmann är författare till [Myter om kapitalism](#)

◀◀ Janerik Larsson: Vad betyder tilliten för ett samhälle?